

nogen Gøne til at negte Finansloven, af den Grund, at der var et Normalbudget, hvorved de fornødne Udgifter vare bevilgede for bestandig. Repræsentationen havde i Virkeligheden intet Andet end et Beto til Lovene, thi naar en Lov var behandlet ved 2den Behandling, forelagde Ministeren Loven til 3die Behandling i den Stikelse, hvori han vilde have den vedtaget, og Rigsraadet havde da kun at stemme over, om det vilde have Loven saaledes, eller om det slet ikke vilde have den. Dette ligner betydelig den Fremgangsmaade, som det ærede Ministerium bruger lige overfor os, idet det siger: Vær saa artig, saaledes er det vor Mening, at Loven skal være, tag den saaledes, ellers lægge vi den til Side. Det er heller ikke saa underligt, at den ærede Regjering ikke saa vel kan finde sig i at spie sig efter, at Rigsdagen nu har en virkelig konstitutionel Myndighed i Kraft af Grundloven af 1866; det støder den at finde en Repræsentation udrykket med større Myndighed end den, under hvilken Ministrene have tjent deres Sporer. — Jeg har her paavist forskellige Sider af Sagen, som jeg ikke tror før ere blevene fremdragne og som vistnok ville vise, at det nuværende Ministerium opfatter sin Stilling og sit konstitutionelle Ansvar paa en anden Maade, end det tidligere Ministerium, og paa en Maade, som ikke vel stemmer med Forfatningen. Hovedpunktet i den Strid, der føres, er ikke Fordringen fra Folkethingets Side om det parlamentariske System, men det er den Fordring, der fra den modsatte Side er opstillet og gjort gjældende, og som har fundet sit Udtryk netop i det nuværende Ministeriums Tilblivelse, hvad jeg allerede har fremdraget, den Fordring nemlig, at § 13 i Grundloven er det, hvorpaa det ene og alene kommer an. Der er et æret Medlem her lige overfor, jeg tror for Barde (S. S. Christensen), som paa et tidligere Standpunkt af denne Forhandling udtrykte sig saaledes, som om Grundloven i Virkeligheden kun bestod af 3 Paragrafer, nemlig §§ 1, 2 og 13, og af disse var § 13 den vigtigste. Dette var med saa Ord Indholdet af hans Tale. Et andet Medlem, den meget ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Jønger), godtgjorde med den ham egne Logik, at § 13 dannede en Undtagelse fra § 12, med andre Ord, at Ministeransvarligheden ikke kom til Anvendelse paa Kongens Ret til at vælge og afskedige sine Ministre, nagtet der staa, at Ministeransvarligheden gjælder for alle Regjerings-handlinger; men denne ene Handling maatte være undtaget, det var efter hans Mening temmelig

nødvendig. Jeg skal nu tillade mig at fremsætte, hvorledes jeg opfatter dette Forhold, og jeg finder særlig Anledning dertil, efter hvad jeg hørte igaar af den ærede Kultusminister, som atter og atter gjentog den Sætning, der saa ofte har lydt i det sidste Aar, at Kongen befalede Ministeriet at blive. I det Reskript, der blev oplæst for nogle Dage siden, stod der kun, at Ministeriet henstillede til Kongen, om han vilde beholde det i sin Tjeneste, og fremdeles, at Kongen ikke fandt Anledning til at afskedige sit Ministerium. Den ærede Kirkeminister udtrykte sig endnu meget stærkere, idet han sagde: Vi bade Kongen om at afskedige os, og han fremskillede, hvor nødigt de nuværende Ministre vilde blive, og med hvilken Malurt Magtens Spøme var forbundet for dem; men Kongen befalede dem at blive. Mine Herrer, jeg tror, at det hverken er rigtigt af Ministeriet at bede Kongen om at maatte gaa af, eller at et Ministerium i saa Henseende kan modtage Befalinger. Efter min Mening handler et Ministerium altid paa sit Ansvar, og naar der er et Ministerium, som ikke kan fyldestgjøre det konstitutionelle Ansvar, som det har lige overfor Repræsentationen, eller paa anden Maade ikke kan fyldestgjøre sit konstitutionelle Ansvar, saa er det dette Ministeriums Ansvar og dets Pligt, ikke at bede Kongen om Afked, men at begjære den, og at sige til Hans Majestæt: Vi kunne ikke længer være Deres Majestæts Ministre, De maa søge andre. Egesom det er et Ministeriums Pligt under saadanne Omstændigheder at gjøre det, saaledes er det, dersom Kongemagtens Hænder affædiger et Ministerium, som staa i et Forhold til Repræsentationen, der lover en gunstig Samarbejden, og vælger et andet Ministerium, som maa vide med sig selv, at det ikke vil kunne samarbejde med Repræsentationen, dette nye Ministeriums Pligt at sige det til Kongen: Vi kunne ikke modtage Deres Majestæts Valg. Der gives efter vor Grundlov ikke nogenstomhelst Regjerings-handling — det er Noget, der maa hævdes paa det Bestemteste — som er undtaget fra Ministeransvarligheden; at ville paastaa det Modsatte, er ubetinget stridende imod § 12 i Grundloven, og det nytter ikke at ville udlede det Modsatte af almindelige statsretlige Betragtninger; af disse kan jeg anfille saa mange, det skal være, og Enhver kan fra sit Standpunkt anfille dem med Hensyn til hvad der er ønskeligst og tjenligst. Nei, Grundlovens § 12 siger det Fornødne i saa Henseende; fra dette gives der ikke nogen Undtagelse,